

PETAR STOJANOVIĆ SE IZ SRBIJE VRATIO RAZOČARAN

Mileva Marić i dalje u zapečku

NAPUŠTENA I ZABORAVLJENA:
Dvorišna zgrada
Milevinih
roditelja

Petar Stojanović, osnivač udruženja Tesla Society u Švajcarskoj, svaki put kad boravi u Srbiji poseti Novi Sad, Titel i Idvor, mesta koja su vezana za život srpskih naučnika Mileve Marić, prve supruge Alberta Ajnštajna i Mihajla Pupina, izumitelja iz oblasti bežične telegrafije, telefonije i elektronike. Tako je bilo i nedavno kad je bio u Novom Sadu i Tite-

lu. Udruženje Tesla Society se već nekoliko godina zalaže da Mileva Marić, čiji je grob na ciriškom groblju prekopan, dobije posebnu grobnicu, a da se kuća u Novom Sadu u kojoj su Ajnštajnovi jedno vreme stanovali, preuredi u muzej.

- Obeležavanje i negovanje sećanja na Milevu Marić ide teško. Dok je radila sa Ajnštajnom, ona se držala u pozadini. Tako je, nažalost, tretirana i u Srbiji. U Švajcarskoj se nešto sačuvalo jer je u toj državi bila gospođa Ajnštajn, a u Srbiji osim naziva jedne škole u Titelu, nema ništa drugo - kaže Stojanović.

Neki katastarski dokumenti u Novom Sadu su izvađeni, a u Cirihiu su grad i uprava Gradskog

groblja pokazali razumevanje i obećali saradnju. U udruženju poseduju i pismeno odobrenje Doris Ajnštajn, supruge pokojnog Alberta Ajnštajna juniora, koja je s porodične strane jedina ovlašćena. Međutim, da bi posmrtni ostaci naučnice bili preneti (udaljeni su 150 metara od podignute spomen-ploče) i sahranjeni u posebnu grobnicu, potrebno je izvršiti DNK analizu jer

su vremenom, preko njenih posmrtnih ostataka, sahranjena još dva umrla. Problem nastaje oko troškova, a isti takav problem je i oko muzeja u Srbiji.

- U Novom Sadu, u nekadašnjoj kući Ajnštajnovih (Kisačka 20), stanuju četiri porodice kojima bi država trebalo da obezbedi stanove, a para nema. Znam da je to skupo i da u Srbija ima i većih problema, ali me boli to što niko ne pokazuje neki veći interes da to reši - razočarano kaže Stojanović,

On je u Titelu bio naročito pogođen gotovo potpunim propadanjem pomoćne zgrade u dvorištu rodne kuće Mileve Marić.

- Kuću Jovana Ružića koji je sa sinom Aleksandrom poslednji Milevin predak po majci, u Titelu posećuje sve više turista. Milevina rodna kuća više ne postoji, a stara dvorišna zgrada njenih roditelja je pred potpunim urušavanjem. Da je bar neko

Uz podršku lakše i brže

Osnivač udruženja Tesla Society obećava da će oni iz Sent Galena za 10 godina napraviti ono što "Titova kulturna garnitura nije uspešla za pola veka".

Stojanović navodi da su već napravili projekat "Gospođa Ajnštajn - start spomen-područja rodna kuća Titel", a za realizaciju su sami sebi su odredili vreme od najduže deset godina.

- Ako nas nadležni podrže ići će lakše i brže - ocenjuje Stojanović.

označi, bila bi vredno turističko mesto. Mnogi bi, samo da znaju gde je, došli da vide mesto gde je rođena srpska naučnica koja je rešila najveći deo Ajnštajnovih matematičkih problema. Ono što su Ajnštajnovi naslednici za tvorca teorije relativiteta učinili u Švajcarskoj, mi u Srbiji za Milevu nismo i prava je tragedija kako sve što je vezano za njeno pore-

kolako, ali sigurno nestaje - gotovo začuđeno priča Stojanović.

Mileva Marić je po sopstvenoj želji sahranjena u Cirihiu jer je želela da počiva pored sina Eduarda koji je bio bolestan, a umro je 1965.

U udruženju Tesla Society bili su mišljenja da Milevina želja da počiva pored sina treba da se ispoštuje, pa su odlučili da pvedu akciju da se grobnica uredi u Cirihiu.

R. LUKIĆ

Spomen-ploča Milevi Marić u Cirihiu

Jovan Ružić i Petar Stojanović

VESTI

NEZAVISNI DNEVNI LIST

Zahvalnica i knjiga

Predak Mileve Marić, Jovan Ružić je Stojanoviću predao i pismenu zahvalnicu za sve ono što su on, predsednik udruženja Andreas Gabathuler i njegovo udruženje uradili da se očuva sećanje na Mileve Marić i srpske naučnike Nikolu Teslu i Mihajla Pupina. Ružić i njegova porodica pružaju im punu podršku. U ime dobre saradnje Stojanović je Ružiću poklonio knjigu "Albert Ajnštajn (1879-1955) - Mileva Marić (1875-1948)" koju je napisao dr Ljubo Vujović, predsednik Tesla memorijala u Njujorku.